

ASIAKAS APTEEKISSA

TEKSTI SIMO INKALA JA KALLE PURANEN

52-vuotias nainen on puoli vuotta sitten aloittanut reumalääkityksen nivelreuman hoitoon. Hänellä ei ole muita pitkäaikaislääkityksiä. Hoito aloitettiin REKO-yhdistelmähoidolla, johon kuuluu metotreksaatti, sulfasalatsiini, hydroksiklorokiini ja pieniannoksen glukokortikoidihoito. Kuuden kuukauden seurannan jälkeen REKO-hoidon vaste ei ole ollut tarpeeksi voimakas. Nyt potilaalle määrätään infliksimabihoito metotreksaattiin yhdistettynä. Valtioneuvoston rationaalisen lääkehoidon toimeenpano -ohjelman mukaan biosimilaarien käyttöönottoa tulee edistää kustannusten alentamiseksi, joten infliksimabihoidoksi valitaan Remsima.

NIVELREUMA on krooninen tulehdussellinen nivelsairaus, joka liittyy erityisesti T- ja B-solujen lisääntyneeseen aktiivisuuteen. Hoitamattomana tämä johtaa lisääntyneisiin niveltulehduksiin ja pysyviin nivelvaurioihin. Nivelreuma on edelleen etiologialtaan osittain epäselvä ja se esiintyy noin 0,8 prosentilla suomalaisista aikuisista.

Nivelreuman oireet vaihtelevat oireettomasta vasta-ainepositiivisuudesta moniniveltulehdukseen tai yleisoireiseen tautiin. Nivelreuman niveleoireet ilmenevät usein turvotuksena, liikearkuutena ja pitkittyneenä aamujäykkyytenä. Nivelreumassa voi esiintyä myös yleisoi-

reita, kuten laihtumista tai kuumeilua.

Nivelreuman lääkehoito aloitetaan usein REKO-yhdistelmällä, johon kuuluvat metotreksaatti, sulfasalatsiini, hydroksiklorokiini ja pieniannoksen glukokortikoidi. Yhdistelmällä hoitovaste on parempi kuin yksittäisillä lääkeaineilla. Biologisia lääkkeitä, kuten infliksimabia, voidaan käyttää, mikäli perinteisillä lääkkeillä ei saada tavoiteltua hoitovastetta.

Lääkitys

Asiakkaalle kokeillaan infliksimabihoitoa yhdistettynä metotreksaattiin. Infliksimabi on klassinen monoklonaa-

linen vasta-aine, joka kuuluu TNF- α -estäjiin. Biologiset lääkkeet ovat suurikokoisia proteiineja, jotka voivat olla jopa satoja tai tuhansia kertoja suurempia molekyyli­massaltaan verrattuna pienimolekyylisiin lääkeaineisiin. Tuumorinekroositekijä- α on tärkeä immuunijärjestelmän signaalintiproteiini, joka toimii säätelevänä sytokiinina tulehdussellisissa reaktioissa. Infliksimabia annostellaan 3 mg/kg laskimoinfuusiona. Hoito uusitaan kahden ja kuuden viikon jälkeen ensimmäisestä infuusiosta. Hoito uusitaan kahdeksan viikon välein näiden kolmen infuusion jälkeen. Kliininen vaste saavutetaan yleensä 12 viikon jälkeen hoidon aloittamisesta ja annosta voidaan nostaa asteittain 1,5 mg/kg:sta aina 7,5 mg/kg:aan saakka.

Useimmiten infliksimabin haitat liittyvät heikentyneeseen immuunivasteeseen. Yleisin kliinisissä tutkimuksissa havaittu haittavaikutus on ollut ylähengitystieinfektio, joka on havaittu noin 25,3 prosentilla infliksimabia saaneista potilaista. Muita yleisiä haittavaikutuksia ovat muun muassa allergiset hengitystieoireet, masentuneisuus, unettomuus ja päänsärky. Vasta-aiheena ovat muun muassa yliherkkyys infliksimabille ja sydämen vajaatoiminta.

Biosimilaarit, kuten Remsima, ovat yksinkertaistettuna biologisten lääke-

Lähteet: Abi-Raad R, Smith BR: Biosimilar biologics: Never identical but close enough. *Transfusion* 55(2): 229–231, 2015
Baumann A: Early development of therapeutic biologics—pharmacokinetics. *Curr Drug Metab* 7(1): 15–21, 2006 • Doss CGB, Agoramorthy G, Chakraborty C: TNF/TNFR: drug target for auto immune diseases and immune-mediated inflammatory diseases. *Front Biosci* 19: 1028–40, 2014 • Duodecim lääketietokanta. Haettu Internetistä 15.01.2018. www.terveysportti.fi • Nivelreuma. Käypä hoito –suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Reumatologisen yhdistyksen asettama työryhmä, Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, Helsinki 2015. www.kaypahoito.fi • Rantalaiho V, Sokka T, Meri S: Nivelreuma. *Duodecim*: 133(18):1691–8, 2017 • Valtioneuvosto: Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelma: suunnitelma biosimilaarien hallitulle käyttöönotolle. 18.10.2016. http://valtioneuvosto.fi/documents/1271139/3206721/RATI_Biosimilaarisuunnitelma_FINAL_clean_18_10_2016.pdf/83e336c8-0f8f-4949-a1ce-b48bc48e10ea

Asiakkaalle kerrottavat asiat:

- › Infliksimabi-hoito on suoritettava reumatologin aloittamana ja valvonnassa.
- › Infliksimabi on biologinen lääke, joka on erittäin kallis. Remsima on lääkeaineen tällä hetkellä halvin biosimilaari.
- › Infliksimabi kuuluu alempaan erityiskorvausluokkaan.
- › Hoito aloitetaan laskimoon annettavalla infuusiolla, jonka annos on 3 mg/kg. Seuraavina hoitokertoina annetaan infuusiota kahden ja kuuden viikon kuluttua ensimmäisestä infuusiosta. Tämän jälkeen infuusio annetaan joka kahdeksas viikko.
- › Mahdollisia haittavaikutuksia ovat muun muassa lisääntynyt infektioherkkyys, päänsärky, hengitysoireet ja väsymys.

”Yleisin kliinisissä tutkimuksissa havaittu haittavaikutus on ollut ylähengitystieinfektio.”

keiden rinnakkaislääkkeitä. Toisin kuin perinteisten pienimolekyylisten lääkkeiden kohdalla biosimilaarien valmistusprosessi on monimutkainen ja ne tuotetaan elävissä soluissa.

Asiakas käyttää yhdessä infliksimabin kanssa metotreksaattia. Metotreksaatti on foolihappoantagonisti, jonka vaikutus perustuu foolihapon pelkistymisen estoon ja sitä kautta solun jakautumisen estämiseen. Metotreksaatin tyyppillinen annostus nivelreuman hoidossa on 7,5–15 mg kerran viikossa. Metotreksaattia käytetään myös erilaisten syöpien hoidossa. Nivelreuman hoitoon käytetyt annokset ovat kuitenkin huomattavasti pienempiä kuin syöpään käytetyt, joten metotreksaattille tyyppillisiä haittavaikutuksia esiintyy lievempinä kuin syövän hoidossa. Haittavaikutuksia ovat esimerkiksi luuydinsuppressio, limakalvovauriot, huonovointisuus ja epätavallinen väsymys.

Asiakas apteekissa -palsta kirjoittavat Ila -Suomen Yliopiston Farmasian opiskelijat lääkehoidon- ja opintojakson kohteenhän. Asiassaljon tarkistavat opintojakson opettajat FAT Kirsti Laitisen johdolla.

PUHEENJOHTAJISTOLTA

Palstalla vuorottelevat puheenjohtajat.

Harrastuksena Farmasialiitto

Kyselin tässä taannoin työkavereiltani, mitä kukin harrastaa vapaa-aikanaan. Vastaukset poikivat erilaisia ihmisten tekemiä laidasta laitaan seinäkiipeilystä agilityn kautta runokokeelmiin. Ihaillen kuuntelin sitä tarmoa ja monipuolisuutta, millä lähipiirini iltansa ja vapaapäivänsä täyttää puhumattakaan vielä lasten harrastustoiminnan tukemisesta siinä samaan aikaan.

Farmasialiiton uusi hallitus järjestäytyi tammikuussa, ja aloitimme kokouksen esittäytymiskierroksella. Oman vuoron osuessa kohdalle pääsi suustani vähän vahingossa, sen kummempia ajattelemta asiaa, lause: ”Harrastukseni on Farmasialiitto.” Tuolloin paikalla sattui olemaan tämän lehden toimituskuntaa eli saman tien tähän hallitusuran alkuun pääsen selittämään sanomisiiani.

Ammattiliittoon kuuluminen on aina kuulunut osaksi elämäni työurani alkuajoista lähtien. Alkuun luulin, ettei töitä voi edes tehdä ilman liiton jäsenyyttä. Hotelli- ja ravintola-alan työt veivät tämän miehen heti lukion jälkeen. Kun urani reilut kymmenen vuotta myöhemmin päättyi sillä sektorilla, päättyivät samalla työt erään pienen hotellin luottamusmiehenä. Siemen liittoharrastukselle oli siis kylvetty.

FO Helsingin, opiskelijajyhdistyksemme, hallitus kutsui minut riveihinsä opiskeluaikanani. Matkani liiton toiminnan ja päätöksenteon ytimeen jatkui heti valmistumisen jälkeen apteekin luottamusmiehenä ja paikallisyhdistyksen hallituksen tiedottajana.

Nyt 20 vuotta myöhemmin voin todeta, että todellakin! Harrastus tästä minulle tuli. Menossa on viides kausi liiton valtuustoa/edustajistoa/hallitustyötä. Paikallistoiminnassa olen saanut olla mukana saman verran. Toimikuntia ja työryhmiä, joissa olen saanut olla mukana suunnittelemassa tulevaisuuttamme osana suomalaista farmasian kenttää, riittää tässä vuosien varrelta ihan joka sormelle laskien. Olen varovasti arvioiden osallistunut noin 700 kokoukseen, palaveriin tai tapahtumaan, jossa Farmasialiitto on ollut mukana. Kyllä, ihan vapaaehtoisesti!

Olen tässä vuosien varrella ammentanut voimaa harrastukseeni sadoilta ja taas sadoilta liiton aktiiveiltamme, jotka palavasti uskovat toisaalta tiedon ja osaamisen sekä toisaalta auttamisen jalan halun kantavan liittomme jäsenet kohti loistavampaa tulevaisuutta. Välillä joku kysyy, kuinka jaksan olla kaikessa mukana. Vastaan, että juuri siksi!

Tämä on oikeasti kivaa – uskallathan sinäkin kokeilla tätä sen uhalla (kin), että jäät koukkuun...

Harrastan... siis olen!

Mika Lätti

Suomen Farmasialiiton hallituksen varapuheenjohtaja